

คำวินิจฉัยที่ ๒๖/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๔๒/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

ระหว่าง { ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
พรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง

เรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยว่า มติของพรรคเพื่อไทย มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐาน แห่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่

ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสระบุรี ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖ (๓) ว่า มติของพรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง มีลักษณะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

๑. ผู้ร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดสระบุรี สังกัดพรรคพลังประชาชน เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ต่อมาวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังประชาชน ผู้ร้องได้สมัครเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง และผู้ถูกร้อง ได้มีมติรับเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๑

๒. เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือ ที่ พท. ๐๔๒๙/๒๕๕๒ แจ้งผู้ร้อง ว่ามีสมาชิกพรรคกล่าวหาว่าผู้ร้องละเมิดวินัยและจรรยาบรรณของพรรค จึงให้ผู้ร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ต่อคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณ ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องได้จัดให้มีการประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ผู้ถูกร้อง เพื่อลงมติขับผู้ร้องให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องตามข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๓ โดยที่ประชุมมีมติด้วยคะแนนเสียง ๑๗๘ เสียง ซึ่งไม่น้อยกว่าสามในสี่ของ ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมดมีผลตามกฎหมาย ให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง โดยมติดังกล่าวเป็นการกล่าวหาว่าผู้ร้องกระทำผิดวินัย และละเมิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง โดยการไม่ปฏิบัติตามนโยบายข้อบังคับ มติคณะกรรมการบริหารพรรค คำสั่งผู้ดำเนินงานพรรคที่สั่งการวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกันหรือองค์กรบริหารพรรคต่อบุคคลภายนอก ในทางที่เสียหาย ไม่ยึดมั่นในเจตนารมณ์และอุดมการณ์และแนวนโยบายของพรรคเป็นสมาชิก พรรคการเมืองอื่นหรือไปดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองอื่นในระหว่างที่เป็นสมาชิกพรรค และไม่ปฏิบัติตาม ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๓. ผู้ร้องเห็นว่า มติของพรรคผู้ถูกร้องดังกล่าวมีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม อย่างชัดแจ้ง กล่าวคือ นอกจากผู้ร้องจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้ว ผู้ร้องยังดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีกด้วย ซึ่งผู้ร้องได้ทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ โดยร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนอื่นเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตั้งกระทู้ถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี และร่วมเข้าชื่อยื่นญัตติอภิปรายไม่ว่างใจคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี เป็นรายบุคคล มติของพรรคผู้ถูกร้องดังกล่าวไม่เพียงแต่ทำให้การเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง เท่านั้น แต่ยังส่งผลให้สมาชิกภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องต้องสิ้นสุดลงด้วย นับแต่วันที่ ผู้ถูกร้องมีมติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) ซึ่งทำให้ผู้ร้องไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ของปวงชนชาวไทยได้ ดังนั้น มติของพรรคผู้ถูกร้องจึงมีลักษณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ในกรณีข้อกล่าวหาดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๒ ไว้แล้ว

๔. นอกจากนี้ ผู้ร้องยังเห็นว่า มติของพรรคผู้ถูกร้องดังกล่าวมีเจตนากลับแกว่ง โดยมีเหตุจูงใจมาจากผู้บริหารพรรคไม่พอใจที่ผู้ร้องไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองนอกสภาภิสมาคมของพรรคและมีความขัดแย้งกับพฤติการณ์การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคที่ไม่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย และอยู่ภายใต้การครอบงำของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร และครอบครัว อีกทั้งการดำเนินการของผู้ถูกร้องและกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องมีแนวทางที่ไม่เป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตยมีการหมิ่นสถาบัน มีการใช้มือบ่อก่อความรุนแรง เพื่อล้มล้างรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สร้างความแตกแยกให้กับสังคมไทยและประเทศชาติอย่างร้ายแรง อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงไม่อาจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรคผู้ถูกร้องซึ่งเป็นการดำเนินการเคลื่อนไหวทางการเมืองนอกสภาได้ ผู้ร้องเห็นว่า การดำเนินงานการบริหารพรรคของผู้ถูกร้องนั้น ขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ อย่างชัดเจน จึงไม่อาจปฏิบัติตามการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายของผู้ถูกร้อง และไม่เคยวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกันหรือองค์กรบริหารพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย การให้ข่าวต่อสื่อมวลชนเป็นการให้ข่าวตามข้อเท็จจริงและเป็นไปโดยสุจริต ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นหรือไปดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองอื่น ในระหว่างที่เป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง การที่ผู้ร้องไปร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคภูมิใจไทยนั้น ผู้ร้องมิได้สมัครเป็นสมาชิกของพรรคภูมิใจไทย และไม่เคยชักชวนผู้ใดให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคภูมิใจไทย อีกทั้งในฐานะที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยและในฐานะพลเมืองคนหนึ่งย่อมมีสิทธิเสรีภาพทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและสมาคม การแสดง ความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลหรือคณะบุคคลไม่ว่าจะเป็นพรรคการเมืองหรือไม่ก็ได้ โดยไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพอันเนื่องมาจากการที่ผู้ร้องได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งอยู่ก่อนแล้ว มติของพรรคผู้ถูกร้องที่ให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคจึงขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ และขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖ (๗) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๖ บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๗) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของ คณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ ลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ เว้นแต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ คัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ให้ถือว่าสมาชิกภาพ สิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และมาตรา ๖๕ วรรคสาม บัญญัติว่า สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือสมาชิก พรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเห็นว่ามีมติ หรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง และผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่ออุทธรณ์คัดค้านมติดังกล่าวว่ามีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม กรณีจึงเป็นไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำ คำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๔) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับวินิจฉัยคำร้องนี้ได้

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องเป็นพรรคการเมืองย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบัญญัติไว้ โดยเฉพาะการออกข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นข้อบังคับที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐาน แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีรายการครบถ้วน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ และ

ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงมีสภาพบังคับต่อสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง เมื่อผู้ร้องได้สมัครเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องเอง จึงต้องดำรงตนอยู่ภายใต้กรอบข้อบังคับพรรคเช่นเดียวกับสมาชิกคนอื่น ๆ ผู้ร้องเป็นทั้งสมาชิกของพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องกระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สมาชิก ไม่กระทำการใดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบังคับพรรค แต่ผู้ร้องได้ละทิ้งอุดมการณ์และแนวทางของพรรคเพื่อประโยชน์สำหรับตนเอง

๒. ในระหว่างวันที่ ๕ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ พรรคภูมิใจไทยได้จัดสัมมนาขึ้นที่จังหวัดสกลนคร ผู้ร้องซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคผู้ถูกร้องได้เข้าร่วมงานดังกล่าว และได้แสดงตนปรากฏต่อสาธารณชนผ่านสื่อมวลชนอย่างชัดเจนว่าผู้ร้องจะเข้าร่วมดำเนินงานทางการเมืองกับพรรคภูมิใจไทย โดยการแถลงเปิดตัวและขึ้นป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ที่มีภาพของผู้ร้องและเครื่องหมายพรรคภูมิใจไทย และได้แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนว่าตัวอยู่ในพรรคเพื่อไทยแต่ใจอยู่พรรคภูมิใจไทย และเหตุผลที่ผู้ร้องจะเข้าร่วมงานกับพรรคภูมิใจไทยเพราะเห็นว่าพรรคภูมิใจไทยเป็นพรรคการเมืองที่มีอนาคตสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นสถาบันทางการเมืองได้ และที่สำคัญบุคลากรภายในพรรคส่วนใหญ่มีความเป็นมืออาชีพมากกว่าพรรคเพื่อไทย รวมทั้งผู้ร้องได้เข้าร่วมประชุมกับพรรคภูมิใจไทย ๒ ครั้ง นอกจากนี้ ผู้ร้องยังมีพฤติกรรมละทิ้งหน้าที่ที่มีต่อพรรคผู้ถูกร้อง โดยไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคทั้งภายในพรรคและกิจกรรมที่พรรคจัดขึ้นนอกสถานที่ โดยผู้ร้องได้ขาดการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งรวมจำนวนครั้งที่ขาดประชุมจนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ มีจำนวนถึง ๕๔ ครั้ง

๓. ต่อมาได้มีสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง จำนวน ๓๔ คน ได้ยื่นหนังสือต่อคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณ กล่าวหาว่าพฤติการณ์ดังกล่าวของผู้ร้องเป็นการกระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงตามข้อบังคับของพรรค ซึ่งคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณได้แจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ร้องชี้แจงพร้อมแสดงหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา ตามระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหาและการอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณได้พิจารณาคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ร้องและพิจารณาพยานหลักฐานทั้งในส่วนของผู้กล่าวหาแล้วมีมติว่าผู้ร้องกระทำการขัดต่อข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙ ข้อ ๙ (๔) ข้อ ๑๐ (๗) ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ (๓) ข้อ ๑๖ (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ข้อ ๑๙ (๒) (๔) และ (๙) ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ของพรรคผู้ถูกร้องได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนจำนวน ๑๗๘ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง (คณะกรรมการบริหารมีจำนวน ๑๑ คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคอีก ๑๘๙ คน รวมเป็น ๒๐๐ คน) ซึ่งเป็นจำนวนคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคผู้ถูกร้องมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง

๔. กรณีที่ผู้ร้องอ้างว่ามติของพรรคผู้ถูกร้องที่ให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องเป็นการขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่าเมื่อผู้ร้องเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องจึงต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับของพรรค และต้องปฏิบัติตามให้อยู่ในระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของพรรคด้วย โดยตลอดระยะเวลา นับตั้งแต่ผู้ร้องจัดตั้งขึ้นมา ไม่มีสมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดรวมถึงผู้ร้องด้วยได้แย้งคัดค้านว่ามติหรือข้อบังคับของพรรคผู้ถูกร้องขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแต่อย่างใด การที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงมีสถานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ต้องปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ นั้น แต่ข้อเท็จจริงอันเป็นมูลเหตุของการดำเนินการทางวินัยและจรรยาบรรณกับผู้ร้องเป็นเรื่องความประพฤติและพฤติกรรมส่วนตัวของผู้ร้องโดยแท้ ทั้งเรื่องพฤติกรรมการละทิ้งอุดมการณ์ของพรรคไปร่วมกิจกรรมแสดงตนเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น การกล่าวร้ายโจมตีพรรค สมาชิกและการบริหารงานของพรรค อีกทั้งการไม่เข้าร่วมประชุมพรรคซึ่งข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวกับสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้อง

สำหรับกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่ามติของพรรคที่ขับผู้ร้องพ้นจากสมาชิก นอกจากทำให้สมาชิกภาพความเป็นสมาชิกของผู้ร้องสิ้นสุดลงแล้ว ยังทำให้สมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสิ้นสุดลงด้วย ทำให้ผู้ร้องไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยได้ มติของพรรคผู้ถูกร้องจึงขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญโดยชัดแจ้งนั้น เห็นว่าการจะพิจารณาว่ามติของพรรคผู้ถูกร้องขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาที่มูลเหตุแห่งการมีมติ มิใช่พิจารณาที่ผลของมติ การที่ผู้ร้องต้องพ้นจากสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องและต้องสิ้นสุด

สมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีนี้เป็นเพียงผลทางกฎหมายที่ผู้ถูกร้องมีมติให้พ้นจากสมาชิกของพรรคเท่านั้น แต่มูลเหตุแห่งการให้พ้นจากสมาชิกของพรรคนั้นมิได้มีกรณีใดที่เกี่ยวกับสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องแต่อย่างใด

๕. มติของพรรคผู้ถูกร้องที่ให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกมีลักษณะขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่นั้น ต้องหมายถึง มติที่ขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการของระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่การที่ผู้ถูกร้องให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรค เพราะเหตุทำผิดข้อบังคับของพรรคอันเป็นการทำผิดวินัยและจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงนั้น เป็นการปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรคเพื่อลงโทษผู้ร้องที่กระทำการฝ่าฝืนข้อบังคับของพรรค ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้ร้องก่อขึ้นเอง เมื่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามมติและข้อบังคับของพรรค หลักการดังกล่าวจึงถือเป็นหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลในองค์กรทางการเมือง การที่ผู้ร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค จึงถือว่าผู้ร้องเป็นผู้ที่กระทำการอันเป็นการขัดหรือแย้งต่อหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเสียเอง

๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญต่อพรรคการเมืองย่อมแสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญและกฎหมายต้องการให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งเพื่อเป็นองค์กรหรือสถาบันหลักในทางการเมืองที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและการปกครองประเทศให้มีความมั่นคง พรรคการเมืองจึงต้องมีโครงสร้างองค์กร การบริหารภายใน ความประพฤติของสมาชิกพรรคในด้านจริยธรรม วินัยและจรรยาบรรณ ที่จะสามารถสร้างความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองได้ สำหรับวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรคการเมืองนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นสถาบัน เพราะเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการควบคุมสมาชิกพรรคให้ปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย หากสมาชิกพรรคการเมืองไร้ซึ่งความมีระเบียบย่อมส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็งได้ ดังนั้น สมาชิก

พรรคการเมืองที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงต้องปฏิบัติตามมติและข้อบังคับของพรรคโดยเคร่งครัด ยิ่งกว่าสมาชิกทั่วไป เพราะหากตนเองสิ้นสุดสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้ว ก็อาจทำให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

๗. ผู้ถูกร้องยืนยันว่า มติของพรรคผู้ถูกร้องที่ให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกนั้น เป็นการทำให้กรอบของรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และข้อบังคับของพรรค และตามความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์ของการกระทำของผู้ร้อง ผู้ร้องเป็นถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงต้องรักษาระเบียบวินัยและปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค แต่นอกจากจะไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรคแล้ว ยังกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับของพรรคด้วยการละทิ้งอุดมการณ์ นโยบายของพรรค และกล่าวให้ร้ายพรรคและสมาชิกอื่นในทางที่เสียหาย โดยประกาศเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองอื่นอย่างเปิดเผย พฤติการณ์ของผู้ร้องจึงเป็นเรื่องความประพฤติส่วนตัว ซึ่งไม่เกี่ยวกับสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการที่สมาชิกของพรรคฝ่าฝืนข้อบังคับของพรรคอันเป็นการกระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงแล้ว มติของพรรคผู้ถูกร้องที่ให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกจึงไม่มีลักษณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคสาม

คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงให้งดการไต่สวน โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า มติของพรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ให้ ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร ผู้ร้อง พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทยนั้น มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๕ วรรคสาม หรือไม่

ข้อเท็จจริงจากคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารประกอบ ปรากฏว่า ผู้ร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดสระบุรี สังกัดพรรคพลังประชาชน เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ต่อมาวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังประชาชน ผู้ร้องได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง และผู้ถูกร้องได้มีมติรับผู้ร้องเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ได้มีสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง จำนวน ๓๔ คน ได้ยื่นหนังสือต่อคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณของพรรคผู้ถูกร้องกล่าวหาว่าผู้ร้องกระทำผิดวินัย และละเมิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณจึงได้ดำเนินการสอบสวนและ

พิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ร้องในเรื่องดังกล่าว ตามระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาข้อกล่าวหาและการอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเห็นว่าผู้ร้องได้กระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณและข้อบังคับของพรรคผู้ถูกร้องอย่างร้ายแรง อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙ ข้อ ๙ (๔) ข้อ ๑๐ (๗) ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ (๓) ข้อ ๑๖ (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ข้อ ๑๙ (๒) (๔) และ (๙) โดยมีพฤติการณ์แสดงการฟักไข่ แสดงพฤติการณ์เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น ขึ้นป้ายประชาสัมพันธ์ว่าสังกัดพรรคการเมืองอื่น ร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองอื่น และไม่เข้าร่วมประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประจำสัปดาห์ของพรรคเพื่อไทย (ขาดการประชุม จำนวน ๕๔ ครั้ง) และแสดงออกต่อสาธารณะโดยชัดแจ้งว่ามีสถานะเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทยเพียงในนามเท่านั้น เพื่อไม่ให้หลุดพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่โดยพฤตินัยเป็นสมาชิกพรรคภูมิใจไทยโดยชัดแจ้ง เห็นควรให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง และในการประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคผู้ถูกร้อง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ร้องกระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณตามข้อบังคับพรรคของพรรคผู้ถูกร้องอย่างร้ายแรง จึงมีมติโดยวิธีลงคะแนนลับให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคผู้ถูกร้อง ด้วยคะแนนจำนวน ๑๗๘ เสียง ซึ่งเป็นจำนวนคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคผู้ถูกร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ และข้อบังคับพรรคเพื่อไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๓

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทยดังกล่าว รัฐธรรมนูญได้ให้ความเป็นอิสระในการตัดสินใจในเรื่องการออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง การจัดทำกฎหมายที่อยู่ในอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ และการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารที่ได้แถลงนโยบายไว้ต่อรัฐสภา ไม่ว่าจะเป็นการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๓) ก็กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้ง

ทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๗) บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงด้วยเหตุลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกแต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นมีสิทธิอิทธิพลนิติของพรรคการเมืองดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ โดยคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม กล่าวคือขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กรณีจึงเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์ที่จะเสริมสร้างพรรคการเมืองให้เป็นองค์กรทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญที่มีความเข้มแข็ง เป็นรากฐานที่มั่นคงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ด้วยการกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการเสนอและการพิจารณากฎหมาย การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การพิจารณาให้ความเห็นชอบพระราชกำหนด การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ การเสนอญัตติซึ่งรวมถึงการตั้งคณะกรรมการพิจารณา ตลอดจนการเข้าชื่อเพื่อควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เป็นต้น และกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแต่ในขณะเดียวกัน เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกรวบงำหรือตกอยู่ภายใต้อำนาจของพรรคการเมืองจนขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่หรือการตัดสินใจใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชน รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองเรื่องดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๒๒ ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และยืนยันหลักการนี้ในมาตรา ๑๖๒ วรรคสอง ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ จึงกล่าวได้ว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นบทบัญญัติเริ่มต้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระทำกิจกรรมทางการเมืองในระดับของการเข้าใช้อำนาจรัฐโดยองค์กรพรรคการเมืองอันเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มิใช่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคลที่เข้าร่วมกับพรรคการเมืองนั้น จะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคการเมืองในทุกกรณี หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกของพรรคการเมืองเห็นว่ามติของพรรคการเมืองใดมีลักษณะตามมาตรา ๖๕ วรรคสาม ก็ย่อมใช้สิทธิให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้โดยที่บุคคลนั้นไม่จำเป็นต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นแต่อย่างใด ในทางกลับกันพรรคการเมืองก็สามารถคัดกรองบุคคลเข้าร่วมอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกันเพื่อร่วมกันพัฒนาให้พรรคการเมืองของตนมีความเข้มแข็ง อันนำไปสู่ความเป็นสถาบันในทางการเมือง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้พรรคการเมืองมีกระบวนการให้สมาชิกของพรรคพ้นจากการเป็นสมาชิก หากเห็นว่าสมาชิกผู้นั้นมีแนวคิดหรือการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับแนวนโยบายพรรคการเมืองที่ผู้นั้นสังกัด

เมื่อพิจารณาเหตุที่พรรคผู้ถูกร้องมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากการเป็นสมาชิกพรรค ซึ่งประกอบด้วย เหตุผลที่สำคัญ กล่าวคือ ผู้ร้องเข้าร่วมงานสัมมนาของพรรคภูมิใจไทย ที่จัดขึ้น ณ จังหวัดสกลนคร และได้แสดงตนปรากฏต่อสาธารณะอย่างเปิดเผยโดยการแถลงเปิดตัวและขึ้นป้ายขนาดใหญ่ริมทางหลวง ประกาศแสดงตนว่าเป็นสมาชิกของพรรคภูมิใจไทย ทั้งผู้ร้องได้แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนว่าผู้ร้องจะเข้าร่วมดำเนินงานทางการเมืองกับพรรคภูมิใจไทย กรณีของผู้ร้องตามข้อเท็จจริงที่ได้ความข้างต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติของผู้ร้องเองที่แสดงตัวเสมือนเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น แม้จะยังมิได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นอย่างเป็นทางการก็ตาม เหตุที่ผู้ร้องไม่ลาออกจากพรรคการเมืองผู้ถูกร้องแล้วย้ายไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นก็เพื่อที่จะคงไว้ซึ่งสถานะการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ความประพฤติของผู้ร้องดังกล่าวเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ร้องมิได้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การที่พรรคผู้ถูกร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ร้องเป็นการผิดข้อบังคับของพรรคอย่างร้ายแรง และมีมติให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกของพรรค จึงมิใช่เป็นเรื่องที่มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแต่อย่างใด สำหรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๕๒ ที่ผู้ร้องอ้างถึงนั้น เป็นเรื่องมติของพรรคประชากรไทยที่ลบชื่อสมาชิกพรรคออกจากรายชื่อสมาชิกพรรคประชากรไทย เนื่องมาจากการลงมติในสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร มิใช่เรื่องความประพฤติส่วนตัว ข้อเท็จจริงจึงไม่ตรงกับกรณีของผู้ร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า มติของพรรคเพื่อไทย ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ให้ร้อยตรี พรพล อติเรกสาร ผู้ร้อง พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทยนั้น มิได้มีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๕ วรรคสาม ให้ถือว่าสมาชิกภาพ ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

นายชัช ชลวร

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจรูญ อินทจาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายเฉลิมพล เอกอรุณ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายณรงค์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ